

باورهای اشتباه مردم درباره مصرف مواد مخدر:

۱ برای تسکین درد:

این مواد واکنش انسان را نسبت به حس درد کاهش می دهند و روی عامل اصلی ایجاد درد هیچگونه اثری ندارند. بسیاری از بیماری های انسان با درد همراه است، از جمله: بیماری های استخوانی و مفاصل، سرطان ها و بیماری های عفونی. مصرف کنندگان و توصیه کنندگان به مصرف مواد توجه ندارند که نسبت به اثر ضد درد این مواد تحمل ایجاد می شود. یعنی مثلاً در پنجمین مصرف برای اینکه همان درد اولیه کاهش یابد، باید مقدار بیشتری مصرف شود، که این مقدار گاهی تا ۳۰ برابر مقدار مصرف اولیه لازم می شود.

۲ کاهش اضطراب و افسردگی:

گاهی افراد بی اطلاع توصیه می کنند که مصرف موادمخدر برای کاهش آلام روحی، اضطراب، افسردگی و سایر بیماری های روانی که نسبتاً شایع و به شدت آزاردهنده هستند، مفید است. اضطراب معمولاً با تنگی نفس، احساس خفگی، تپش و احساس ناراحتی در قلب، سنگینی سر، احساس درد و ناراحتی در شکم و درد در سایر قسمت های بدن همراه است. تفکر غلط اثر تسکینی موادمخدر بر بیماری های روانی و اضطراب از آنجا ناشی شده که این مواد دارای اثر تسکین بخش و آرام بخش هستند، بعضی از مواد آرام بخش علائم ظاهری اضطراب را کاهش می دهند، اکثر بیماری های روحی همراه اضطراب هستند، افسردگی که بیماری قرن است در بسیاری از موارد همراه با اضطراب است. بنابراین در اوایل مصرف، شخص که به هر علت دچار اضطراب و ناآرامی روحی است ممکن است با مصرف مواد احساس آرامش کند.

۳ رفع مشکلات روابط جنسی مردان:

توصیه دیگری که ناآگاهان برای مصرف موادمخدر دارند در مورد مشکلات روابط جنسی مردان به خصوص مردان جوان است. مشکلات جنسی در آنان معمولاً ریشه در هیجانات و اضطراب های شخص دارد، اگر این مواد در موارد نادری از مشکلات فوق بکاهد، در طولانی مدت باعث ایجاد افسردگی و کاهش میل جنسی می شود.

۴ برای پیشگیری یا درمان بیماری ها:

عقیده غلط دیگری که وجود دارد، اثر این مواد بر روی بیماری هایی مثل دیابت است. به نظر می رسد چنین باورهای غلطی توسط قاچاقچیان دامن زده می شود تا درآمد بیشتری کسب کنند یا مصرف کنندگان این ادعا را مطرح می کنند تا خود را گناهکار جلوه نداده، بگویند ما برای پیشگیری یا درمان این بیماری ها، مواد مصرف می کنیم. در هیچ تحقیق علمی اثر پیشگیری کننده و درمانی برای این مواد ثابت نشده است.

۵ رفع خستگی:

متأسفانه بعضی از کسانی که پس از رانندگی ممتد دچار خستگی می شوند پس از چند بار مصرف و احساس رفع خستگی و سرخوشی کاذب، در دام اعتیاد گرفتار می شوند.

اما این مسئله ثابت شده که در افراد مضطرب و ناآرام پس از اولین مصرف، خطر اعتیاد بسیار بالا است و مواد اعتیادآور قطعاً پس از مدتی، خود افسردگی را و به تبع آن اضطراب آور خواهند بود.

۶ کاهش دردهای دستگاه گوارش:

مشتقات مرفین حرکات پیش برنده روده ها را کند می کند و ترشحات آن را کاهش می دهد. دردهای دستگاه گوارش می تواند ناشی از افزایش حرکات دودی روده ها باشد. در اسهال این حرکت سریع و گاهی دردناک می شود. در بسیاری از هیجانات و اضطراب ها حرکات روده مختل شده، افزایش یا کاهش می یابد. مثلاً در روده های تحریک پذیر عصبی، دل درد، دل پیچه یا اسهال و یبوست متناوب وجود دارد. اگر مبتلایان به این بیماری ها با مواد مخدر آشنا شوند، خطر اعتیاد جدی است. مثلاً در مورد اسهال که همراه با افزایش حرکات روده ای است، اگر مشتقات تریاک در دسترس شخص بیمار قرار بگیرد با توجه به کند کردن حرکات پیش برنده روده و بهبود ظاهری اسهال، خطر اعتیاد را دارد.

۷ کاهش دردهایی که جنبه روانی دارند:

قسمت اعظم دردهای انسان روان زاد است، انواع کمردردها، سردرد، دل دردهای مزمن، دردهای عضلانی و استخوانی، می تواند جنبه روانی داشته باشد. کسانی که با مراجعه به پزشکان مختلف و استفاده از روش های مرسوم فرهنگی، تسکینی برای درد خود نمی یابند، در مقابل مواد مخدر بسیار آسیب پذیر هستند. این مواد عامل ایجاد کننده درد را از بین نمی برند و فقط شخص را نسبت به درد بی تفاوت می کنند.

اثرات مواد مخدر

مهمترین محل اثر مواد مخدر در مغز:

در مغز گیرنده هایی وجود دارد که این مواد بر آنها اثر می کنند. این گیرنده ها به ۳ گروه تقسیم می شوند:

۱ اثر مواد مخدر بر گیرنده های گروه اول سبب کاهش احساس درد، کاهش فعالیت مرکز تنفس، یبوست و اعتیاد می شود.

۲ اثر مواد مخدر بر گیرنده های گروه دوم سبب کاهش احساس درد، تغییر در حجم ادرار و ایجاد حالت آرامش می شود.

۳ اثر مواد مخدر بر گیرنده های گروه سوم سبب کاهش احساس درد می شود.

حدود بیست و پنج سال پیش مشخص شد که در بدن انسان موادی شبیه مواد مخدر (مرفین) تولید می شود که مهمترین آنها به نام آندورفین ها و آنکفالین ها است. به طور طبیعی وقتی بدن دچار آسیب های دردزا و حوادث ناراحت کننده می شود مغز این مواد را ترشح می کند و سبب کاهش احساس درد و ناراحتی می شود.

اثر مواد مخدر بر روی سیستم پاداش:

در شرایط معمولی وقتی انسان از انجام دادن کاری لذت ببرد و به عبارتی دیگر پاداش بگیرد، از مناطق پایینی مغز او موادی به اسم دوپامین و نوراپی نفرین ترشح می شود و بر روی قشر و سایر مراکز حیاتی آن اثر می کند و احساس لذت و پاداش به او دست می دهد و سعی در تکرار آن عمل دارد.

یکی از آثار مهم مواد مخدر فعال کردن همین سیستم است. بنابراین کسانی که یک بار با این مواد آشنا می شوند چون سیستم پاداش در مغز آنها تقویت شده، تمایلی شدید به تکرار مصرف آنها پیدا می کنند.

در بین مواد مخدر، هروئین خیلی راحت تر در چربی حل می شود. مغز انسان مقدار زیادی چربی دارد، بنابراین در مقایسه با مرفین و مشتقات آن، هروئین پس از مصرف در طی زمان کوتاه تری روی مغز اثر می کند بنابراین آثار پاداش دهنده و خوشی آور و ضد درد سریع تری دارد. کدئین که از مشتقات تریاک است به آسانی در سیستم گوارش جذب شده و در بدن تبدیل به مرفین می شود.

جمع آوری مطالب:
محمد کاظمی پور
کارشناس بهداشت محیط

مرکز بهداشت و درمان
مدیریت امور دانشجویی

درباره

اثرات مواد مخدر

بیشتر بدانیم

26 JUNE
WORLD

DRUGS
DAY

